

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KUVENDI
Komisioni për Edukimin dhe Mjetet e Informimit Publik

Dokument parlamentar

Tiranë, më datë 17.12.2018

RAPORT

“Mbi propozimin për lirimin e nga detyra të anëtarit të AMA-s z.Zylyftar Bregu”

Komisioni për Edukimin dhe Mjetet e Informimit Publik, në cilësinë e Komisionit përgjegjës për shqyrtimin e kësaj çështjeje, në datat 12, 13, 20 dhe 26 nëntor 2018, ka zhvilluar mbledhje në kuadër të shqyrtimit të kërkesës së Kryetarit të AMA-s “Për lirimin nga detyra të anëtarit të AMA-s, z.Zylyftar Bregu”, për shkak të publikimit të gjendjes së konfliktit të interesit të këtij anëtar, parashikuar nga ligji për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike, si ndalesë absolute në ushtrimin e detyrës së një anëtarit të Entit rregullator.

RRETHANAT E ÇËSHTJES :

Me shkresën Nr.3403/1, dt.1.11.2018, z.Gentin Sala, Kryetar i AMA-s, i është drejtuar Kuvendit të Shqipërisë, me kërkesën për lirim nga detyra të anëtarit të AMA-s, z.Zylyftar Bregu.

Arsyetimi i dhënë në këtë kërkesë është se ky anëtar, në kundërshtim me legjislacionin në fuqi për ushtrimin e mandatit dhe konkretisht me ligjin organik të AMA-s Nr. 97/2013 “Për mediat audiovizive në Republikën e Shqipërisë” dhe me ligjin Nr.9367, dt.7.4.2005 “Për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike” (në vijim ligji PKI), më datë 2 korrik 2015 ka lidhur një kontratë qeraje me Ministrinë e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujrave (e cila, bazuar në ligjin nr 8318/1998 “Për dhënien e tokave bujqësore me qera”, administron pronën shtetërore), për një sipërfaqe prej 4.82 ha, në fshatin Picar, Bashkia Vorë, me një afat përdorimi për 99 vjet.

Ky fakt, i njoftuar zyrtarisht Kuvendit nga Kryetari i AMAs, është bërë publik në media (City News Albania) rreth një muaj më parë. Fakti i raportuar në media, i cili u bë shkak për fillimin e trajtimit të çështjes përmes njoftimit nga Kryetari i AMA-s, është shoqëruar nga ky i fundit me kopje të skanuar të kontratës së nënshkruar nga palët, lidhur midis z.Zylyftar Bregu, si person fizik i regjistruar në bazë të legjislacionit përkatës, në cilësinë e qiramarrësit dhe Ministrisë së Bujqësisë, në cilësinë e qiradhënësit.

I. VEPRIMET PARAPRAKE NGA ORGANET DHE STRUKTURAT E KUVENDIT :

Kryetari i Kuvendit, para se t’ia përcjellë për shqyrtim Komisionit përgjegjës materialin e dërguar nga Kryetari i AMA-s, i ka kërkuar Sekretarit të Përgjithshëm të Kuvendit që të verifikojë paraprakisht të dhënat e paraqitura në këtë material dhe të vijohet më tej me

procedurat e përcaktuara sipas legjislacionit përkatës, që rregulon këtë marrëdhënie dhe dispozitave të Rregullores së Kuvendit.

Sekretari i Përgjithshëm i Kuvendit, me shkresën nr. 3403/2 prot., datë 5.11.2018, i ka kërkuar Ministrisë së Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural (ish - Ministrisë së Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujrave) nëse ka një kontratë të lidhur midis palëve: Institucion publik (Ministria e Bujqësisë) dhe anëtar i Entit Rregullator (në këtë rast anëtar i AMA-s), me qëllim vërtetimin e bazueshmërisë së indicies në prova dhe të bazuar në ligj, duke siguruar informacionin në mënyrë të ligjshme dhe verifikuar atë zyrtarisht. Me shkresën nr. 3403/3, dt.8.11.2018, është administruar përgjigjja e Ministrisë së Bujqësisë, e cila ka shpjeguar kronologjinë që nga momenti i lidhjes së kontratës (korrik 2015 e deri më sot). Informacioni është shoqëruar edhe me kontratën Nr. 5548 Prot., Nr.1539 Rep, nr.425/1 Kol., datë 7.2.2015 midis palëve: *Qiradhënës* -Ministria e Bujqësisë dhe *Qiramarrës*- Zylyftar Bregu, si dhe me kartelën e rregjistrimit të pasurisë pranë Zyrës Vendore të Rregjistrimit të Pasurive të Paluajtshme.

Nga ky informacion rezulton se z.Zylyftar Bregu, ka zhvilluar aktivitetet në tokën e marrë me qera (mbjellje të kulturave të ullirit dhe mandarinës), si dhe ka kryer investime në një vlerë mbi 1 milion lekë, ndërkohë është në zhvillim të aktiviteteve të tjera të lidhura me tokën dhe ka kryer rregullisht pagesat e qirasë për periudhën 2015-2018.

Po ashtu, u krye verifikimi online në rregjistrin publik të Qendrës së Rregjistrimit të Biznesit (QKB) dhe rezultoi se z.Zylyftar Bregu ishte rregjistruar si person fizik në shkurt 2015 me fushë të veprimtarisë “kultivim ullishte dhe agrume”, si dhe statusi i këtij aktiviteti është “AKTIV”.

Pasi është vënë në dispozicion nga Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural një kopje e kontratës së publikuar në media, së bashku me shpjegimin përkatës që nga momenti i aplikimit të z. Bregu për të marrë pjesë në këtë procedurë, duke vijuar me tej me vlerësimin e fituesit, lidhjen e kontratës, si dhe me zbatimin e saj deri tani, të gjithë informacionin e administruar, Sekretari i Përgjithshëm ia vuri në dispozicion Komisionit për Edukimin dhe Mjetet e Informimit Publik, si komisioni përgjegjës për shqyrtimin e çështjes.

Veprimet e Komisionit:

Komisioni në ushtrim të funksioneve të tij kushtetuese parlamentare, ka autoritetin për të kontrolluar zbatimin e ligjeve në fuqi. Në rastin objekt shqyrtimi, është ky komision, i cili ka atributin për të propozuar lirim nga detyra të anëtarit të AMA-s, nëse konstaton se është në papajtueshmëri të ushtrimit të detyrës, sipas përcaktimeve të legjislacionit që rregullon këtë marrëdhënie.

Baza ligjore për shqyrtimin e çështjes:

- Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë;
- neni 6 i KEDNJ;
- Kodi i Procedurës Administrative;
- Ligji PKI;
- Ligji 97/2013;
- Rregullorja e Kuvendit;
- Kodi i Sjelljes së anëtarëve të AMA-s.

Veprimet procedurale të Komisionit, në respektim të legjislacionit sa më sipër:

- Mbledhje e Komisionit për njohjen e çështjes, duke marrë si indicie jo vetëm kërkesën e Kryetarit të AMA-s, por edhe njohjen nëpërmjet publikimit të kontratës së qirasë në media, për fillimin e shqyrtimit të rastit të anëtarit, z.Zylyftar Bregu, duke u bazuar më tej në dokumentacionin zyrtar të paraqitur nga Ministria e Bujqësisë;

- thirrje e z.Bregu për t'u paraqitur në seancë dëgjimore në komision, pas njohjes së tij me veprimet e deriatëhershme të Komisionit dhe dokumentet e administruara;
- paraqitje e z.Bregu në seancën e thirrur nga Komisioni dhe kërkesa e tij për t'i dhënë kohë për të përgatitur shpjegimet;
- përgjigje anëtarëve të opozitës joprezent në mbledhjet e komisionit të zhvillura për këtë qëllim, por të adresuara me shkrim;
- thirrjen e z.Bregu në një seancë të dytë dëgjimore në Komision, pas afatit të kërkuar prej tij;
- mosparaqitja e z.Bregu datën e planifikuar nga Komisioni dhe marrja në konsideratë e shtyrjes së afatit për t'u dëgjuar në një datë tjetër;
- administrimi nga Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural të një dokumentacioni më të plotë lidhur me kontratën e lidhur midis palëve qiradhënëse dhe qiramarrëse;
- dëgjesa e z.Bregu së bashku me përfaqësuesin ligjor të autorizuar prej tij;
- administrimi pas kërkesës së Komisionit i shpjegimeve të paraqitura me shkrim nga përfaqësuesi ligjor I z. Bregu, si dhe dokumentacioni bashkëlidhur këtyre shpjegimeve.

Gjatë gjithë këtij ndërveprimi midis Komisionit dhe anëtarit të AMA-s z.Bregu, është komunikuar me shkresë zyrtare, me komunikim elektronik dhe konfirmime telefonike, bazuar në njoftimet që parashikon Kodi i Procedurës Administrative.

Seanca Dëgjimore:

Në seancën dëgjimore të datës 26.11.2018, z.Bregu u paraqit së bashku me avokatin e tij. Edhe pse prezenca e avokatit nuk ishte njoftuar më parë në komision, Komisioni garantoj pjesëmarrjen e tij dhe mundësinë për mbrojtjen e parashtruar nga avokati i autorizuar prej z.Bregu.

Z.Bregu dhe përfaqësuesi ligjor i tij, parashtuan shpjegimet dhe pretendimet e tyre për trajtimin e rastit nga ana e Komisionit, duke kërkuar në fund të fjalës së tyre, pushimin e procedurës së Komisionit për shqyrtimin e kërkesës së Kryetarit të AMA-s për lirim nga detyra.

Në seancë u pranua nga vetë z.Bregu se ai kishte lidhur kontratë me qira për 99 vjet me institucion publik, Ministrinë e Bujqësisë, në vitin 2015, në sasi prej 4.82 ha tokë në fshatin Picar, Vorë, Tiranë.

Më tej z.Bregu dhe përfaqësuesi i tij ligjor shpjeguan se :

- Toka e marrë me qira është deklaruar në ILDKPKI.
- Është bërë konsultimi me juristin e institucionit të AMA-s dhe ai nuk kishte konstatuar me këtë situatë të re juridike se anëtari i AMA-s kishte pengesë për të ushtruar detyrën.

- Z.Bregu pretendon se ILDKPKI-ja nuk i ka konstatuar gjatë deklarimit të pasurisë dhe kontrolleve të fundit të kryer për të, ndonjë pengesë apo shkelje të konfliktit të interesit për këtë rast.

- Avokati pretendon se Komisioni nuk duhej të niste procesin, pasi Kryetari i AMA-s nuk e ka paraqitur këtë kërkesë në Këshillin e AMA-s dhe se nuk është kryer verifikimi i provës për konfliktin e interesit nga ky i fundit, para se të dërgohej në Kuvend.

Nga disa dokumente që vetë mbrojtja ligjore deklaroi se kishte bashkëlidhur materialit të parashtruar, Komisioni, pasi kërkoj këtë dokumentacion, u njoh me :

- kopje të deklaratës së pasurisë;
- shkëmbin fotosh me Kryetarin e AMA-s për token;
- shkëmbim korrespondence me inspektoren e ILDKPKI-së;
- njoftimi që z.Bregu i ka kërkuar ILDKPKI-së ta njohë atë me rezultatet e verifikimit të kryer në vitin 2017 për pasurinë e tij dhe gjendjen e konfliktit të interesit.

II. ANALIZA LIGJORE E KOMISIONIT :

Komisioni, pasi administroi të gjithë dokumentacionin për çështjen, kreu procesin e shqyrtimit të çështjes së konfliktit të interesit në mbështetje dhe bazuar kryesisht në ligjin PKI për arsye sa më poshtë:

Komisioni konstatoi se bazuar në rastet e papajtueshmërisë dhe konfliktit të interesit të anëtarëve të AMAs, të parashikuar specifikisht në nenin 7 të ligjit 97/2013 “Për mediat audiovizive në RSH”, rasti për trajtim nuk ka të bëjë me këto parashikime të ligjit organik, por janë disa parashikime të ligjit kuadër të trajtimit të konfliktit të interesit, përkatësisht të nenit 21 të tij, i cili ndalon në mënyrë absolute lidhjen e kontratave të personave /zyrtarëve të zgjedhur, ku bën pjesë edhe anëtari i Autoritetit të Mediave Audiovizive me një institucion publik.

Një anëtar i AMA-s, në cilësinë e anëtarit të një Enti Rregullator, është i parashikuar në nenin 21 , pika 1, në nenin 21, pika 6, si dhe në nenin 30 të ligjit PKI. Po ashtu, anëtari i AMA-s është i parashikuar edhe në ligjin organik 97/2013(neni 7 i tij), ku është traspozuar si dispozitë ndalimi i detajuar dhe konkretizuar për rastet në fushën e medias. Në bazë të nenit 26 të ligjit PKI, pika 1 e tij “Llojet dhe kufizimet e interesave private të kategorive të zyrtarëve të përcaktuara në këtë seksion, nuk përjashtojnë llojet dhe kufizimet e përcaktuara në ligje të tjera për këto kategori zyrtarësh, të zbatuara për të njëjtin qëllim, por në çdo rast, zbatohet kufizimi më i rreptë, në përputhje me përcaktimet e nenit 5 të këtij ligji.”.

Pra, i gjithë rasti konkret është objekt i shqyrtimit të ligjit PKI, nenit 21 të tij, i cili ka përcaktuar kategoritë e veçanta të funksionarëve, që për shkak të funksionit të tyre në institucione të larta kushtetuese dhe të krijuar me ligj, ka parashikuar ndalime të natyrës absolute, për t’u vënë në lëvizje nga këta zyrtarë.

Konkretisht :

Ligji 9367/2005 për PKI-në parashikon kufizime në nenin 2, paragrafi 1 të tij: Ndalimi i lidhjes së kontratave me institucione publike:

Kategoritë e zyrtarëve përcaktuar në Kreun III, Seksioni II (që jepen nga nenet 26 deri në 36, me kategoritë e zyrtarëve që përcaktohen në to, më poshtë listuar), të cilëve iu ndalohet në mënyrë absolute të përfitojnë në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë nga lidhja e kontratave me palë një institucion publik janë:

Presidenti i Republikës, Kryeministri, zv.kryeministri, ministrat ose zv.ministrat, deputetet, gjyqtarët e Gjykatës Kushtetuese, gjyqtarët e Gjykatës së Lartë, Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit, Prokurori i Përgjithshëm, gjyqtarët e prokurorët në nivelin e Gjykatës së Shkallës së Parë e në atë të Apelit, Avokati i Popullit, anëtari i Komisionit Qendror të Zgjedhjeve, anëtari i Këshillit të Lartë të Drejtësisë, Inspektori i Përgjithshëm i Inspektoratit të Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave, *anëtarët e Enteve Rregullatore* (Këshilli i Mbikëqyrjes i Bankës së Shqipërisë, përfshirë Guvernatorin dhe zv.guvernatorin; të konkurrencës, telekomunikacionit, energjisë, furnizimit me ujë, të sigurimeve, letrave me vlerë, **mediave**), sekretarët e Përgjithshëm të institucioneve qendrore, si dhe çdo zyrtar tjetër, në çdo institucion publik, që është të paktën i barazvlefshëm për nga pozicioni me drejtorët e përgjithshëm, titullarët e institucioneve të administratës publike, që nuk janë pjesë e shërbimit civil.

Siç vërehet, anëtari i Entit Rregullator të mediave, në këtë rast z.Zylyftar Bregu, hyn në atë kategori zyrtarësh që u ndalohet në mënyrë absolute të përfitojnë në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë nga lidhja e kontratave me palë institucion publik.

Sa më lart, z.Bregu, ushtron mandatin e anëtarit të AMA-s, në shkëlqje të ligjit të PKI që prej vitit 2015 e deri më sot.

Ndërkohë, bazuar në nenin 30 po të ligjit të PKI: Kufizimet për anëtarin e organit të autoritetit rregullator: “Për anëtarin e organit të një autoriteti rregullator ose të mbrojtjes së konkurrencës, përfshirë Guvernatorin e Bankës së Shqipërisë, zëvendësguvernatorin dhe anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës të saj:

a) zbatohen të gjitha kufizimet dhe lejimet e përcaktuara në nenin 31 të këtij ligj.”.

Ndër të tjera, kufizime sipas pikës c), të nenit 31, janë edhe: “nuk mund të ushtrojnë veprimtari private, që krijon të ardhura në formën e personit fizik tregtar, ortakëri personash fizikë tregtarë të çdo forme.....” etj..

Në kuptim të këtyre dy dispozitave të ligjit të PKI-së, këto dy parashikime përbëjnë dy ndalime të natyrës absolute të lidhura me kategorinë e zyrtarit (anëtar i AMA-s) dhe funksionin e tij në administratën e lartë publike.

Në një shpjegim më të hollësishëm, ligji “Për konfliktin e interesit”, kërkon që zyrtari, nga njëra anë, të kryejë detyrat publike dhe, nga ana tjetër, ka detyrimin për të parandaluar çdo lloj konflikti të interesit që mund të shfaqet në një situatë të caktuar.

Bazuar në detyrimet e ligjit “Për konfliktin e interesit”, çdo zyrtar, jo më vonë se 30 ditë nga data e fillimit të marrëdhënieve të punës në një institucion publik, është i detyruar të lëshojë një autorizim në favor të institucionit publik, ku ushtron funksionet, nëpërmjet të cilit ai e autorizon këtë institucion që të kryejë kontroll dhe të sigurojë të dhëna vetjake për zyrtarin, kudo ku ato janë regjistruar.

Me zgjedhjen ose emërimin e tij e në vazhdim, zyrtari ka për detyrë të parandalojë dhe të zgjidhë vetë, sa më parë dhe në mënyrën më të frytshme të mundshme, çdo gjendje të konfliktit të tij të interesit. Në rast se zyrtari nuk është i bindur për ekzistencën apo jo të një konflikti interesi të lidhur me të, ai duhet të këshillohet sa më parë me eprorët.

Çdo epror dhe institucion epror duhet të marrë të gjitha masat e nevojshme për të parandaluar dhe zgjidhur rastet e konfliktit të interesit.

Institucioni i AMA-s, Këshilli dhe Kryetari i AMA-s janë organ epror i anëtarit. Më së fundmi, Kuvendi i Shqipërisë është institucion epror i anëtarit të AMA-s, për sa bazuar në ligjin 97/2013, neni 12 i tij “Kuvendi është organi që zgjedh dhe shkarkon anëtarët e AMA-s”. Vetë ligji i PKI-së ka renditur disa organe që duhet të informohen, evidentojnë dhe trajtojnë rastet e konfliktit të interesit të punonjësve apo zyrtarëve që janë subjekt i ligjit, pikërisht me qëllim që të veprojnë në çdo rast të mosveprimit apo moskonstatimit nga një hallkë e mëparshme brenda vetë institucionit (shih më poshtë arsyetimin).

b) Ligji 9049/2003 “Për deklarimin dhe kontrollin e pasurive, të detyrimeve financiare të të zgjedhurve dhe të disa nëpunësve publikë”, i ndryshuar .

Anëtari i Këshillit të AMA-s, z.Zylyftar Bregu, është funksionar i zgjedhur nga Kuvendi i Shqipërisë dy herë rradhazi në funksionin e anëtarit të AMA-s (22.7.2010-22.7.2015 dhe 22.7.2016 -22.7.2021). Për shkak të këtij funksioni publik të lartë, ky anëtar është edhe subjekt i ligjit për deklarimin e pasurisë dhe ligjit për Konfliktin e Interesit.

Ai është i detyruar që t’i përgjigjet kërkesave dhe detyrimeve të këtyre ligjeve, si dhe të jetë objekt kontrolli për to. Ai duhet të jetë në dijeni të kërkesave dhe ndalimeve/kufizimeve të përcaktuara në Ligjin Nr. 9367, datë 07.04.2005 “Për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike” i ndryshuar”, si dhe në aktet nënligjore të nxjerra në zbatim të tij nga Inspektorati i Lartë i Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive.

Kjo përbën një arsye pse në kuptim të ligjit “Për deklarimin dhe kontrollin e pasurive”, ku zyrtari është subjekt i deklarimit, si dhe ligjit për konfliktin e interesit, anëtari, z.Bregu, mund të ishte konsultuar me ILDKPKI-në për marrëdhënien e lindur në vitin 2015.

Në fund të këtij vlerësimi, Kuvendi do të njoftojë edhe ILDKPKI-në për trajtimin e këtij rasti.

c) Ligji 97/2013, neni 7 pika, 3 “AMA harton dhe miraton një kod sjelljeje, lidhur me rregullimin e veprimtarisë së saj, sipas përcaktimeve të këtij ligji dhe të ligjit nr. 9367, datë 7.4.2005 “Për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike”.

Kodi i Sjelljes së anëtarëve të AMA-s (miratuar me vendimin nr. 56, datë 04.04.2016 të AMA-s).

Kujtojmë se AMA ka të miratuar edhe një Kod sjelljeje për mënyrën e veprimeve dhe detyrimeve që duhet të mbajnë në vëmendje gjatë ushtrimit të aktivitetit të tyre anëtarët e AMA-s.

Vetë Kodi vendos rregulla që anëtarët duhet t’i përmbahen dhe të përmbushin detyrën e tyre në pajtim, ndër të tjera, edhe me parimin e ligjshmërisë, parimin e parandalimit dhe shmangies së konfliktit të interesave dhe zbatimin e detyrimeve, promovimin e vlerave të institucionit dhe ushtrimin e detyrës në interes të publikut, me qëllim krijimin e besueshmërisë dhe dinjitetit ku punon, të shtetit dhe figurës së zyrtarit etj..

Ky akt i Këshillit të AMA-s, i dalë në zbatim të ligjit organik dhe ligjit të PKI-së, e përforcon edhe më shumë dijeninë dhe detyrueshmërinë për zbatimin e ligjit të PKI-së, në mënyrë të drejtëpërdrejtë nga zyrtari i zgjedhur anëtar i AMA-s. Nenet 5 dhe 6 të këtij Kodi, përcaktojnë ndalimet e anëtarit, si dhe detyrojnë anëtarin të mos kryejë, gjatë ushtrimit të detyrës së tij, veprimtari që i ndalohej për shkak të funksionit dhe të zbatojë gjithë kohën ligjin e PKI-së.

Lidhja e kontratës me institucion shtetëror, është rast ndalues i pastër për çdo zyrtar që ka një funksion të tillë (anëtar i AMA-s) apo hyn në këtë kategori që përcakton ligji specifik.

III. SITUATA E MANDATEVE TË ANËTARIT TË AMA-s Z.ZYLYFTAR BREGU DHE USHTRIMI I TYRE NË PALIGJSHMËRI:

Z.Bregu është duke ushtruar mandatin e dytë në Këshillin e AMA-s, pas rizgjedhjes së tij nga Kuvendi i Shqipërisë më datë 22 korrik 2016.

Në kohën kur ky anëtar ishte në ushtrim të mandatit të parë (i cili përfundonte ligjërisht më datë 22 korrik 2015), zyrtari ka lidhur kontratën. Aktualisht, më shumë se tre vjet pas kontratës së lidhur, janë krijuar pasoja dhe anëtar i AMA-s ka përfituar në kushtet e ndalesës tokë dhe përfitimet e saj (siç është bërë me dije më lart për statusin aktual të zbatimit të kontratës dhe investimet e kryera në tokën e marrë me qira).

Z.Bregu, në dijeni të rolit dhe detyrimeve që rrjedhin nga funksioni i anëtarit të AMA-s, si dhe në dijeni edhe të detyrimit për zbatim të ligjit për konfliktin e interesit, duhej të kishte parandaluar/përfunduar këtë marrëdhënie me Ministrinë së paku, që para se të rizgjidhej anëtar për herë të dytë i AMA-s në korrik 2016. Vlen të theksohet se z.Bregu ka vijuar në mënyrë të pandërprerë të ushtrojë mandatin e anëtarit të AMA-s, që prej vitit 2010 e deri më sot, kur edhe në përfundim të mandatit të parë 5 - vjeçar në 22 korrik 2015, për shkak të parashikimeve të ligjit 97/2013, i cili njeh vazhdimësinë e qëndrimit në detyrë të anëtarit deri në zgjedhjen e pasuesit, nga data 22 korrik 2015 deri në 22 korrik 2016, kur është rizgjedhur në mandatin e dytë 5 –vjeçar, ka vijuar të ushtrojë detyrën e anëtarit të AMA-s (zgjedhjet e Kuvendit: dt. 22.7.2010- 22.7.2015, zgjedhur me vendim të Kuvendit nr.54/2010 dhe 22.7.2016 -22.7.2021 zgjedhur me vendim të Kuvendit; 2015-2016 ka vijuar të ushtrojë mandatin e anëtarit pa ndërprerje deri në marrjen e mandatit të dytë në 22 korrik 2016).

Z.Bregu, në kohën e lidhjes së kontratës ka qenë në ushtrim të rregullt të funksionit të AMA-s brenda mandatit të parë dhe ka qenë në kushte flagrante të shkeljes së ligjit për konfliktin e interesit.

Për sa më lart, ky anëtar ka patur kohë mëse të mjaftueshme dhe nuk ka patur asnjë pengesë për të qenë në dijeni të ndalimeve dhe masave përkatëse për t'i zgjidhur apo parandaluar ato, që në kohën kur ishte anëtar e më tej përsëri, gjatë rizgjedhjes për herë të dytë dhe në vijim.

IV. SHPJEGIMET LIDHUR ME PRETENDIMET E MBROJTES LIGJORE TË PËRFAQËSUAR NGA Z.BREGU DHE AVOKATI I TIJ:

Lidhur me pretendimin se Komisioni nuk duhej të merrte parsysh një kërkesë të Kryetarit të AMA-s të pakonstatuar dhe të pakonsultuar me vendim të së paku 5 anëtarëve të AMA-s, Komisioni arsyeton se:

- I gjithë rasti trajtohet bazuar në ligjin e PKI-së. Sipas këtij ligji,

Bazuar në nenin 41, pika 2 e ligjit të PKI-së:

Autoriteti ose strukturat përgjegjëse për zbatimin e ligjit të Konfliktit të Interesit (këtu e në vijim ligji PKI) në institucionet publike janë:

- a) eprorët e zyrtarëve, sipas hierarkisë, brenda një institucioni publik;
- b) drejtoritë, njësitë e burimeve njerëzore apo njësi të ngarkuara a të ngritura posaçërisht, sipas nevojës dhe mundësive të çdo institucioni publik;
- c) institucionet eprore.

Bazuar në nenin 10 të ligjit të PKI-së:

Këto autoritete, në përputhje me mënyrën dhe radhën e përcaktuar në këtë ligj dhe/ose në aktet nënligjore e rregulloret e brendshme të një institucioni publik, të nxjerra në zbatim të këtij ligji, janë të autorizuar që, në mënyrë aktive, në emër të institucionit publik përkatës:

- a) të mbledhin, nga burimet e ligjshme të informacionit, të dhëna për interesat privatë të një zyrtari;
- b) të pranojnë informacionet e siguruar në mënyrë të ligjshme;
- c) të verifikojnë besueshmërinë e këtyre informacioneve;
- ç) të vënë në dijeni zyrtarin për informacionet e siguruar për të;
- d) t'i japë mundësi zyrtarit të provojë të kundërtën, nëse ky i fundit e kërkon një gjë të tillë;
- dh) të bëjë regjistrimin e interesave privatë të zyrtarit.

Autoriteti i parë përgjegjës për zbatimin e këtij ligji në raport me verifikimin e rasteve është vetë AMA. Ndërkohë që Autoriteti qendror përgjegjës për zbatimin e ligjit të Konfliktit të Interesit është Inspektorati i Lartë për Deklarimin dhe Kontrollin e Pasurive dhe Konfliktit të Interesave. Inspektorati i Lartë vihet në lëvizje me kërkesë të institucioneve publike, palëve të interesuara dhe kryesisht me nismën e tij.

Sipas hierarkisë, titullari i institucionit që përfaqëson edhe marrëdhëniet me të tretët dhe me Kuvendin, ku është zgjedhur dhe jep llogari institucionale është, ndër të tjera, Kryetari i Këshillit të AMA-s, z.Gentian Sala. Z.Sala ka inicuar procesin, duke njoftuar në Kuvend (organin zgjedhës dhe shkarkues të Këshillit të AMA-s) faktin e zbuluar në media.

Sa më sipër, Komisioni thekson se çdo e dhënë apo burim informacioni për interesat privatë të një zyrtari, subjekt i ligjit të PKI-së, mund të sigurohet nga persona të tretë (çdo zyrtar tjetër që ka dijeni, eprori i tij në institucion, çdo institucion publik që ka dijeni, etj.), apo dhe nga burime të tjera të ligjshme (si nga media, nga publiku, rregjistra publike e privatë, dhe çdo burim tjetër i ligjshëm).

Por secili prej këtyre burimeve, ka të drejtë të ofrojë këtë informacion sapo ai vihet në dijeni të tyre. Këtë detyrim e përcakton neni 7 dhe 8 i ligjit të PKI-së.

Kuvendi i Shqipërisë dhe, përmes tij, Komisioni për Edukimin dhe Mjetet e Informimit Publik, janë institucion epror, në kuptim të ligjit të PKI-së. Si të tillë, Kuvendi ka të gjithë tagrin dhe detyrimin të monitorojë, analizojë dhe konstatojë shkeljet përkatëse të

ligjit organik, si dhe të ligjeve të tjera, që hyjnë apo prekin funksione që parashikohen në ligjin e mediave.

Pretendimet e mbrojtjes së z.Bregu lidhur me veprimet/mosveprimet e organeve të tjera të ngarkuara me detyra të posaçme nga ligji i PKI-së (AMA dhe ILDKPKI) nuk prekin dhe as ndalojnë veprimet e Komisionit, si organi vendimarrës dhe legjitim për të trajtuar çështjen proceduralisht dhe në themel të saj, në zbatim të detyrimeve ligjore të njohura tashmë jo vetëm në kuptim të ligjit të PKI-së, por edhe të ligjit organik 97/2013 dhe Rregullores së Kuvendit.

Bazuar në këtë ligj, por edhe të Kodit të Procedurave Administrative, si dhe mbështetur në jurisprudencën e Gjykatës Kushtetuese, çdo interpretim ligjor apo gjykim lidhur me ligjshmërinë e veprimtarisë së një institucioni të pavarur, kanë karakter thjeshtë orientues, pasi “janë organet e ngarkuara nga ligji dhe gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, të cilat gjatë ushtrimit të funksioneve të tyre, jo vetëm kanë detyrimin të zbatojnë ligjin, por edhe të drejtën ta interpretojnë atë”.

Bazuar në ligjin e PKI-së, institucioni epror, në këtë rast Kuvendi i Shqipërisë, përmes Komisionit parlamentar për Edukimin dhe Mjetet e Informimit Publik, ka të gjithë diskrecionin e tij për të trajtuar rastin që në momentin që merr dijeni dhe, pas verifikimit të tij, të konkludojë me zgjidhjen përkatëse, për aq sa ligji i posaçëm ja ka deleguar këtë zgjidhje. Detyrimet dhe vendimmarrjet e autoriteteve që ligji i PKI-së i ngarkon me përgjegjësi, janë të ndryshme për secilin prej tyre.

Secili organ i parashikuar nga ligji i PKI-së, ka kompetencat e veta ligjore për të ndërmarrë masat përkatëse. Kompetencat e ILDKPKI-së janë të ndryshme për trajtimin e rastit nga ato të institucionit epror, në këtë rast Kuvendit. ILDKPKI-ja, edhe në rast se vihet në lëvizje nga institucioni epror, pala e interesuar apo dhe vetë kryesisht, zhvillon hetimin e saj, duke konkluduar për rezultatin e hetimit.

ILDKPKI-ja, në çdo rast që trajton një konflikt, procedon sipas hapave të parashikuara në ligjin e PKI-së. ILDKPKI-ja merr masat administrative:

- marrjen e nismës për shpalljen e pavlefshmërisë në rrugë administrative të akteve dhe kontratave administrative, shfuqizimit apo revokimit të tyre nga organet kompetente;
- dënohet subjekti/zyrtari, i ndodhur në kushtet e konfliktit të interesit;
- goditet akti/kontrata në kushtet e konfliktit të interesit;
- kalimi i barrës së dëmshpërblimit zyrtarit që ka vepruar me keqbesim.

Ndërkohë që kompetenca për masën disiplinore është vetëm e institucionit epror.

Kjo është e kuptueshme, edhe pasi i vetmi ndëshkim që ka kompetencë ky komision, është vlerësimi i masës disiplinore lidhur me anëtarin e zgjedhur prej tij të AMA-s, në rastet kur konkludohet se ky anëtar është në kushtet e papajtueshmërisë apo konfliktit rast pas rasti dhe/apo atij të vazhdueshëm të interesit, duke vazhduar gjatë gjithë mandatit të tij, si zyrtar i zgjedhur nga Kuvendi, me angazhim privat të ndaluar nga ligji i PKI.

Këtë të drejtë ia jep ligji 9367/2005, i ndryshuar (ligji i PKI-së, neni 6 “Çdo epror dhe institucion epror duhet të marrin të gjitha masat e nevojshme për të parandaluar dhe zgjidhur rastet e konfliktit të interesit”; neni 41 “Autoriteti ose strukturat përgjegjëse për zbatimin e këtij ligji në institucionet publike janë:a) eprorët e zyrtarëve, sipas hierarkisë, brenda një institucioni publik; b) drejtoritë, njësitë e burimeve njerëzore apo njësi të ngarkuara a të ngritura posaçërisht, sipas nevojës dhe mundësive të çdo institucioni publik; c) institucionet eprore”, dhe neni 45 i tij, sipas të cilit “çdo shkelje e detyrimeve të përcaktuara në këtë ligj nga zyrtarët përbën shkelje disiplinore, pavarësisht nga përgjegjësia penale apo administrative”. Masat disiplinore zbatohen në përputhje me ligjet që rregullojnë marrëdhëniet e punës dhe/ose statusin e zyrtarëve. Për masat disiplinore të marra nga institucionet përkatëse, njoftohet rast pas rasti Inspektorati i Lartë.

Detyrimi i marrjes së masave për shmangien e konfliktit shtrihet në të gjithë linjën hierarkike, duke filluar nga vetë zyrtari e duke vazhduar me radhë të të gjithë eprorët dhe institucionet eprore (pika 4 e nenit 37). Në rast se zyrtari dhe/ose eprori nuk marrin masat e duhura për parandalimin, trajtimin dhe zgjidhjen e konfliktit rast për rast të interesit, ligji i PKI-së parashikon dënime administrative, si dhe masa disiplinore që jepen në nenet 44 dhe 45 të tij.

Në zbatim të ligjit për konfliktin e interesit “parimi i proporcionalitetit” është raportit ndërmjet rëndësisë së detyrave, përgjegjësisë dhe kompetencave të një zyrtari ose institucioni publik me masat për parandalimin e konfliktit të interesave, raport në të cilin sa më të rëndësishme të jenë detyrat, përgjegjësitë ose kompetencat e zyrtarit, aq më të shumta janë kufizimet e interesave të zyrtarit, aq më të ashpra janë dënimet .

Zyrtari, eprori ose *institucioni epror* njoftojnë në çdo rast Inspektoratin e Lartë mbi masat e marra për trajtimin dhe zgjidhjen e rasteve të konfliktit të interesave.

Lidhur me parashtrimet e mbrojtjes së z.Bregu se : “Kryetari i AMA-s ka patur dijeni më herët për marrëdhënien e krijuar nga anëtari i AMA-s apo se është konsultuar me juristin, i cili i ka garantuar se nuk është në konflikt apo rastin e deklaramit të tokës në ILDKPKI” , Komisioni arsyeton se këto informacione nuk përbëjnë justifikim apo nuk çbëjnë faktin e ndodhur në shkelje të ligjit të PKI-së dhe, si pasojë, nuk ndryshojnë pasojat e ardhura.

Kryetari i AMA-s mund të ketë marrë dijeni më herët për tokën, thjesht si një informacion personal dhe jo zyrtar, pa ditur për ndalesat e ligjit apo palën me të cilat është lidhur kontrata.

Së dyti, fakti që z.Bregu është konsultuar me juristin, nuk përbën argument që duhet marrë si ezaurues për detyrimet ligjore, pasi, në radhë të parë, subjekti ka detyrimin të njohë vetë të drejtat, detyrimet dhe sanksionet e ligjit, që në momentin kur bëhet, për shkak të funksionit të tij, subjekt i të drejtave dhe detyrimeve të tij, më tej të konsultohet me personat e ngarkuar nga ligji dhe, më tej, në vet ILDKPKI. Në parimin e përgjithshëm të së drejtës, *mosnjohja e ligjit, nuk përbën shkak për moszbatimin e tij dhe shkarkimin e subjektit nga përgjegjësia ligjore.*

Së treti, deklarimi i tokës është detyrim sipas ligjit të deklaramit të pasurisë. Ndërkohë, sipas ligjit të PKI-së, zyrtari ka detyrimin ta konstatojë vetë rastin dhe ta parandalojë e zgjidhë atë. Deklarimi në ILDKPKI për vetë procedurat që ndjek ky institucion dhe etapat e afatet mbi të cilat ILDKPKI-ja operon për të ushtruar kontroll të plotë apo hetime administrative mbi subjektin deklarues të pasurisë, nuk mund të përkojnë apo përdoren si argument mbrojtës në rastin individual, pasi ato janë procedura që i parashikon ligji 9049/2003, për kontrollin e shumë elementëve për deklarimin e pasurisë.

Ndërkohë, është detyrë e vetë zyrtarit, në rradhë të parë, të marrë masat e tij për moskryerjen e veprimeve dhe angazhimeve/aktivitetetve private, të cilat mund të bien në konflikt me ligjin.

Siç dhe referuar provave të sjella nga mbrojtja ligjore, nuk rezulton që në korrespondencat me inspektoren e ILDKPKI-së të rezultojë ndonjë fakt konkret, që vërteton se nga ky institucion i është konfirmuar se toka e lidhur nuk është në kushtet e pengesës së ligjit për të ushtruar detyrën si anëtar i AMA-s. Korrespondecat nuk pasqyrojnë fare një moment konkret, ku të flitet për deklarimin e tokës dhe verifikimin e saj në raport me detyrimet e ligjit të PKI-së.

Sa më sipër, nga kalimi i barrës së provës, nga zyrtari nuk rezulton e vërtetuar e kundërta.

V. LIDHUR ME PRETENDIMET MBI THEMELIN E ÇËSHTJES:

Komisioni vlerëson se anëtari i referohet në mënyrë të gabuar dispozitave ligjore të ligjit të PKI-së, duke arsyetuar se ndalimi ligjor për anëtarin e AMA-s është vetëm lidhur me

juridiksionin dhe fushën e medias, dhe jo me një aktivitet që nuk bie në fushëveprimin e aktivitetit dhe funksionit të anëtarit të AMA-s. Për këto arsye, Komisioni ka dhënë sa më lart shpjegimet lidhur me ndalesën që parashikon ligji, në nenin 21 të tij, të cilin e lidh jo me vendimmarrjen, as me fushën, por me funksionin.

Kjo ndalesë nuk ka lidhje me vendimmarrjen e anëtarit të AMA-s gjatë ushtrimit të funksionit të tij, sepse nuk ka lidhje me aktivitetin e tij publik, por është e lidhur me funksionin e zyrtarit. Në këtë rast, anëtari i AMA-s ka ndalim të natyrës absolute (neni 21 i ligjit të PKI-së) për të lidhur kontratë me një institucion publik të çfarëdo lloji qoftë ajo (përfshirë edhe kontratë qeraje).

Ky ndalim është vetëm për shkak të funksionit publik dhe jo të vendimmarrjes së tij në funksionin publik. Në këtë kuptim, rasti përbën papajtueshmëri që lidhet me funksionin dhe jo me konfliktin e mundshëm të funksionit publik me ekzistencën e interesit privat.

Për sa s'qaruar më lart, deri në këto momente, vlerësojmë se Z.Bregu është në kushtet e pengesës për të lidhur kontratë me një institucion publik, ndërkohë që deklarimi i bërë gjatë kandidimit të tij në vitin 2016 për rizgjedhje në një mandat të dytë, ka patur objekt krejt tjetër të deklarimit dhe për një tjetër dispozitë ligjore ndaluese sipas ligjit të medias, i cili në terma të ngjashëm është edhe i parashikuar në ligjin e PKI-së. *Gjykojmë se të dyja këto ndalime ekzistojnë për t'u zbatuar nga një anëtar i AMA-s.*

VI. MOSZBATIMI I LIGJIT “PËR KONFLIKTIN E INTERESIT” DHE LEGJISLACIONIT TË LIDHUR ME TË DHE AKTEVE TË VETË AMA-S:

I gjithë ky kuadër ligjor, për vetë periudhën kur Z.Bregu ka qenë në funksionin e anëtarit, duhej të ishte në vëmendje për t'u zbatuar në çdo rrethanë apo situatë që mund të krijonte ai, si individ, në raport me funksionin e mandatuar nga Kuvendi i Shqipërisë.

Legjislacioni në fuqi i lartëcituar është detyrues për t'u respektuar dhe zbatuar nga çdo kategori zyrtarësh të zgjedhur nga Kuvendi i Shqipërisë. Kufizimet, ndalimet dhe sanksionet që normon ky legjislacion janë të zbatueshme për çdo anëtar, në raport me funksionin që ato marrin me vendim të Kuvendit, në çdo kohë që ato konstatohen dhe verifikohen si të tilla.

Jemi në kushtet kur është konstatuar një veprim juridik (kontratë qeraje e një toke në administrim të shtetit), që ka tre vite që ka sjellë pasojë, një situatë paligjshmërie të ushtrimit të detyrës së anëtarit të AMA-s, në kushtet e hapura dhe në shkelje të ligjit të konfliktit, por edhe të detyrës që i ka ngarkuar ligji organik.

Në kuptim të ligjit të konfliktit të interesit, zyrtari Zylyftar Bregu, nuk ka kryer në mënyrë të drejtë detyrat dhe përgjegjësitë e tij. Përtej faktit të raportuar, ky anëtar ka cenuar edhe imazhin dhe reputacionin që AMA me përpjekje mund të ketë krijuar në opinionin publik lidhur me pavarësinë dhe integritetin e anëtarëve të saj. Në këtë situatë, ku veprimtaria e AMA-s është edhe në fokus të qytetarit dhe interesit publik, për shkak të procesit të digjitalizimit, si dhe duke qenë autoriteti që mbron dhe promovon lirinë e medias dhe të drejtën e informimit, ky fakt ndikon negativisht, duke i shkaktuar dëm moral institucionit.

Anëtarët e institucioneve të pavarura që zgjidhen nga Kuvendi i Shqipërisë, duhet të kenë integritet të lartë profesional dhe moral, të gëzojnë besimin e publikut dhe të Kuvendit se do të ushtrojnë detyrën e tyre në funksion të ligjit dhe të jenë të angazhuar maksimalisht të arrijnë objektivat dhe misionin e tij.

KONKLuzion :

Pas verifikimit të situatës së paligjshmërisë dhe gjendjes aktuale që është krijuar për anëtarin në fjalë, në kushtet e papajtueshmërisë së ushtrimit të funksionit që prej vitit 2015 e

deri me sot, duke qenë se bëhet fjalë për një fakt të ndodhur që para tre vitesh dhe të konstatuar së fundmi, Komisioni doli në konkluzionin se nuk ndodhet në kushtet kur veprojnë masat parandaluese, që përcakton ligji për parandalimin e gjendjes së konfliktit, që në momentin kur ende nuk është lidhur kontrata dhe të fillonte efektet e saj. Pra, nuk mund të zbatohen dot masat dhe hapat që parashikohen në nenet 37 dhe 38 të ligjit të PKI-së. Sot pasoja e verifikuar dhe zgjidhja e tyre shkon në një fazë më të avancuar.

Për sa më lart, Komisioni, si organ i legjitimuar për të vendosur mbi çështjen, në zbatim të Kodit të Procedurave Administrative, Ligjit të PKI-së, Ligjit 97/2013, dhe Rregullores së Kuvendit, pasi vlerësoi të gjithë elementët ligjorë dhe faktikë të situatës reale, nga e cila rrjedh edhe nevojshmëria për të proceduar, merr vendimin përkatës, që e vlerëson në përputhje me misionin e tij kushtetues të kontrollit të zbatimit të ligjit, duke propozuar masat për përgjegjësinë disiplinore të personit.

Në aspektin procedural, rasti u trajtua në përputhje me parimin kushtetues dhe të jurisprudencës së GJEDNJ, dhe në veçanti të asaj shqiptare për zhvillimin e një procesi të rregullt ligjor, duke i siguruar anëtarit të AMA-s, z.Zylyftar Bregu, të drejtën për t'u dëgjuar dhe mbrojtur në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës dhe të nenit 6 të KEDNJ-së, si elementë thelbësorë të së drejtës që zbatohen si në procedurat gjyqësore, ashtu edhe për procedurat parlamentare dhe ato administrative:

- Kodin e Procedurave Administrative,*
- ligjin 9367/2005, i ndryshuar për parandalimin e konfliktit të interesit;*
- ligjin 97/2013 “Për mediat audiovizive në RSH”;*
- Rregulloren e Kuvendit.*

Komisioni pasi u njoh me rrethanat e çështjes, dëgjoi subjektin në seancë dëgjimore publike, si dhe mori në shqyrtim të gjitha pretendimet dhe provat e parashtruara nga anëtari i AMA-s, bazuar në provat e administruara dhe rekomandimet e relatorit të çështjes, mbështetur në sa më sipër, konstaton se:

Z.Zylyftar Bregu është në kushtet e shkëljes së ligjit të PKI-së prej tre vitesh, pasi ka lidhur kontratë qiraje me një institucion public, në kushtet kur është i ndaluar nga ligji në mënyrë absolute një veprim i tillë. Ky veprim bie ndesh me ushtrimin e funksionit të anëtarit të Autoritetit të Mediave Audiovizive.

Në përfundim, Komisioni, me shumicën e anëtarëve të tij të pranishëm, bazuar në nenin 45 të ligjit 9367/2005, i ndryshuar (ligji për parandalimin dhe konfliktin e interesit -PKI), nenit 12 të Ligjit 97/2013 “Për mediat audiovizive në RSH” dhe nenit 115 të Rregullores së Kuvendit;

Vendosi :

Propozimin seancës plenare të vendimit për shkarkimin e z.Zylyftar Bregu nga detyra e anëtarit të AMA-s.

Në çdo rast të vendimmarrjes së Kuvendit të Shqipërisë në seancë plenare, do t'i dërgohet vendimi anëtarit, Institucionit të AMA-s, si dhe ILDKPKI-së.

Komisioni i përcjell këtë raport dhe projektvendimin përkatës seancës plenare, për miratim të vendimit për lirim nga detyra të anëtarit të AMA-s, z.Zylyftar Bregu.

ZV.KRYETARE
MILVA EKONOMI

RELATORE
VILMA BELLO